

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Čj.: 010 17/99-2084
Signatura: ba4cs104

Oblastní pracoviště č.1
Okresní pracoviště Praha 5

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Škola: Základní škola Kořenského 10, Praha 5 - Smíchov

IZO: 102 385 211

Identifikátor ředitelství: 600 038 301

Ředitel školy: Ing. Jaromír Šťastný

Zřizovatel: Městská část Praha 5, nám. 14. října 4/1381,
150 00 Praha 5 - Smíchov

Příslušný školský úřad: ŠÚ Praha 5, Na Valentince 5, 150 21 Praha 5

Termín inspekce: 5. - 7. května 1999

Inspektorka: Mgr. Dana Hanzelková

Předmět inspekce: Posouzení činnosti školy ve vybraných částech dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
Podmínky a průběh vzdělávání ve vybraných oblastech

Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá: Zakládací listina ze dne 10. prosince 1996.
Informační výpis ze sítě škol ze dne 1. září 1998.
Část povinné dokumentace školy dle § 38a odst. 1 zákona č. 258/1996 Sb., o soustavě základních, středních a vyšších odborných škol, podkladová inspekční dokumentace ZŠ, hospitační záznamy, zahajovací výkaz základní školy, výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 1997/98, výběr žákovských knížek, sešitů, přehled volitelných předmětů a zájmových útvarů, evidence učebnic, žákovské knihovny, učebních pomůcek, didaktické techniky (počítačové zpracování).

ZJIŠTĚNÉ SKUTEČNOSTI A JEJICH HODNOCENÍ

Orientační inspekce byla zaměřena na zjišťování a hodnocení podmínek a průběhu vzdělávání ve vybraných vyučovacích předmětech I. stupně základní školy (matematika, německý jazyk, anglický jazyk, výtvarná výchova).

1 Hodnocení materiálně technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti

Vzhledem ke stanovené kapacitě školy (300 žáků) a současnému stavu žactva (ke dni 19. dubnu 1999 11 tříd tj. 218 žáků z toho 111 na I. stupni) umožňují prostorové

a materiálně technické podmínky realizaci vzdělávacího programu a mimoškolních aktivit školy. Využíváno je 15 učeben, z toho 1 odborná učebna PC (12 osobních počítačů), hudební výchovy a výtvarné výchovy, tělocvična, velký sál s víceúčelovým využitím, venkovní hřiště s umělým povrchem a školní zahrada. V průběhu posledních pěti let byla ve škole zřízena školní družina (3 oddělení) a výdejna obědů. Stávající prostory školy jsou funkčně využívány, o jejich technický stav a vybavení je náležitě pečováno.

Sledovaná výuka probíhala v kmenových třídách a učebně výtvarné výchovy. Prostorově jsou učebny vyhovující, starší nábytek je inovován.

Fond učebnic a učebních textů na I. stupni je dostatečný, funkčně jsou využívány pracovní sešity a učební doplňkové texty (i kopírované). Některé pracovní sešity vzhledem k jejich jednorázovému použití financují rodiče žáků a jsou jejich vlastnictvím.

Škola má vybudovanou funkční žákovskou knihovnu a videotéku. Učitelská knihovna je součástí jednotlivých kabinetů, odběr odborných časopisů je vzhledem k finančním možnostem omezený. Nedostatek finančních prostředků má škola na rozšiřování fondu žákovské knihovny, učebních pomůcek (např. I. stupeň) a modernizaci inventáře didaktické a výpočetní techniky.

Celoškolní počítačová síť a způsob evidence informací formou vlastního počítačového programu umožňuje pedagogům a žákům aktivní přístup k informacím. Didaktická technika, zejména videotechnika (5 souborů - televize a videorekordér s mobilní možností, videotéka) je funkčně využívána. Počítačová technika je uplatňována ve výuce volitelných předmětů, v činnosti zájmových útvarů (informatika), v rámci výuky některých vyučovacích předmětů (výukové programy) a je nedílnou součástí řízení školy. Škola je připojena do sítě Internet.

Navržená koncepce školy pro příští školní rok se snaží o efektivnější využití prostorových kapacit a materiálně technického vybavení školy, tj. profilovat školu zejména pro žáky vyšších ročníků (5-6 tříd na I. stupni, 8 tříd na II. stupni) s aktivním uplatňováním informatiky ve výuce, vnitřní diferenciací dle schopností a zájmu žáků, využíváním osobních počítačů ve většině vyučovacích předmětů (ČJ, M, CJ, PČ) a širokou nabídkou zájmových útvarů a volitelných předmětů (Internet, sportovní aktivity). Vzhledem ke stávajícímu materiálně technickému a prostorovému zázemí školy vychází koncepční plán z reálných možností.

Materiálně technické podmínky školy jsou nadprůměrné, zejména v oblasti počítačového vybavení a přístupu k informacím. Koncepční návrh na profilaci školy je z hlediska účelného využití kapacitních a materiálně technických možností školy reálný.

2 Hodnocení psychohygienických podmínek

Stanovený rozvrh vyučovacích hodin respektuje psychohygienické a didaktické zásady. Celková délka stanovených přestávek a jejich členění vzhledem k organizaci pobytu žáků na školním hřišti uspokojuje psychohygienické potřeby žáků. Odpolední vyučování není organizováno.

Pitný režim škola zajišťuje prostřednictvím automatu, školní jídelny a akceptuje osobní řešení žáka v průběhu výuky. Stravování žáků je zajištěno dovozem obědů ze ZŠ Vltavská ve vybudované školní jídelně s výdejnou. Estetické prostředí jídelny umožňuje žákům kulturní způsob stravování.

Relaxační aktivity jsou žákům umožněny pobytem na školním hřišti a zařazováním krátkých relaxačních chviliek v průběhu výuky.

Celkově je prostředí školy na vysoké estetické úrovni. Dominantní jsou především výtvarné práce žáků. Funkční nástěnky a dokumentační přehledy soutěží a aktivit školy tvoří informační servis pro žáky a rodiče. Funkční a estetické prostředí jednotlivých učeben je z hlediska aktuálnosti, didaktického přínosu a iniciativního podílu žáků na jeho tvorbě kvalitativně rozdílné.

Světelné podmínky jsou vyhovující, tepelné podmínky jsou vzhledem k orientaci budovy a zavedenému topnému systému školy nevyvážené. Žákovský nábytek škola inovuje a svým rozmístěním vyhovuje antropometrickým požadavkům.

Péče o čistotu a hygienu je na velmi dobré úrovni, chybí vybavení sociálního zařízení (v současnosti v činnosti zřizovatele).

V průběhu inspekce nebyly ve škole zaznamenány projevy poškozování či ničení školní majetku nebo její výzdoby. Na tvorbě estetického prostředí školy (zejména společných prostor chodeb) se žáci aktivně účastní.

Škola organizuje školy v přírodě (I. stupeň) a výcvikové lyžařské kurzy, personálně zajištěné lyžařskými instruktory s platným osvědčením. V loňském roce organizovala zahraniční výjezd.

Psychohygienické podmínky školy lze hodnotit jako spíše nadprůměrné.

3 Hodnocení personálních podmínek

Převážnou část výuky na I. stupni (tj. 6 tříd) zabezpečuje 6 vyučujících - třídních učitelek, z toho jsou 3 odborně a pedagogicky způsobilé pro výuku na I. stupni ZŠ, jedna vyučující má středoškolské pedagogické vzdělání, jedna vzdělání pro všeobecně vzdělávací předměty na II. stupni ZŠ a jedna vyučující je absolventkou střední odborné školy (tj. bez odborné a pedagogické způsobilosti). Průměrná délka pedagogické praxe činí cca 20 let. Kromě třídních učitelek působí na I. stupni v některých předmětech vyučující s odbornou způsobilostí pro II. stupeň základní školy (matematika, český jazyk, německý jazyk v 5. ročníku), s odbornou způsobilostí (výtvarná výchova ve 3., 4. a 5. ročníku) a nekvalifikované vyučující - studentky FF UK a FTVS UK (tělesná výchova, vlastivěda, anglický jazyk). Personální obsazení výuky je vzhledem k využití odbornosti vyučujících optimální.

V době inspekce byly 4 vyučující na I. stupni ZŠ nemocné, z toho dvě dlouhodobě. Z organizačních důvodů tak byla spojena třída 1. A a B s dlouhodobě zajištěným kvalitním pedagogickým zástupem. Ve 3., 4. a 5. ročníku byla výuka částečně suplována (matematika) i vedením školy.

Věkového složení pedagogického sboru: převažuje věk do 35 let (6 učitelů), v rozmezí 35-45 let jsou 2 učitelé, ve věku 45-55 let je 5 učitelů a v důchodovém věku 4 učitelé. V současnosti pracují na škole 4 pedagogové - muži.

Častá nemocnost vyučujících a její dlouhodobý charakter má v tomto školním roce přechodný negativní vliv na stabilitu pedagogického sboru a kontinuitu výchovně vzdělávací práce. Pro vedení školy je organizačně značně náročné zajistit výuku kvalitně, ale přesto je prvořadým kritériem při výběru zastupujícího učitele.

Vzhledem k předložené koncepci vnitřní diferenciaci výuky v 6. ročníku s možností aktivního přístupu žáka k informacím je škola schopna personálně zajistit potřebný počet vyučujících k její realizaci (schopnost ovládnutí a práce na PC).

Personální podmínky školy jsou hodnoceny na I. stupni jako spíše nadprůměrné.

4 Plnění učebních osnov

V 1. - 9. ročníku probíhá výuka podle vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2. V rámci zvoleného vzdělávacího programu a učebního plánu se ve škole vyučuje 6 volitelných předmětů (sportovní hry - 7. ročník, informatika - 7., 8. roč., estetika - 8. roč., cvičení z českého jazyka a matematiky - 9. roč.).

Ve sledovaných vyučovacích předmětech byly učební osnovy plněny. Kromě základního učiva bylo probíráno učivo rozšiřující, které však nebylo dle schopností žáků dostatečně diferencováno. Celková realizace učebních osnov probíhá převážně v kontextu používaných učebnic, jejichž obsah není zcela v souladu s učebními osnovami. Časově tematické plány učiva jsou v současné době koncepčně zpracovávány.

Ve sledovaných vyučovacích hodinách matematiky, výtvarné výchovy, anglického a německého jazyka byly učební osnovy plněny.

5 Hodnocení z hlediska kvality vyučování

ČŠI zjišťovala a hodnotila kvalitu vyučování ve vybraných předmětech a třídách I. stupně základní školy.

Matematika

Vzhledem k nemocnosti vyučujících byly tři ze čtyř sledovaných hodin matematiky vedeny zastupujícími učiteli.

Cílem vyučovacích hodin bylo opakování a upevnování učiva různými metodami a organizačními formami práce. Patřičnou pozornost vyučující věnovali procvičování početních výkonů pamětně i písemně, práci s chybou, názornosti a pěstování schopnosti odhadu výsledku řešení. Žáci měli možnost aplikovat své matematické schopnosti a vědomosti při řešení úloh z praxe, řešit problémové úkoly. Někteří vyučující vedli žáky k rozvíjení schopnosti logického, kritického a přesného myšlení, uplatňovali individuální přístup. Dostatečná pozornost nebyla věnována efektivní zpětné vazbě, diferenciaci žáků při zařazení rozšiřujícího učiva a zhodnocení míry naplnění cíle hodiny. Ve většině hodin pracovali žáci aktivně a se zájmem, k práci byli motivováni.

Žáci měli dostatek učebních textů a funkčně s nimi pracovali.

Kvalita vyučování matematiky ve sledovaných hodinách je hodnocena jako průměrná až spíše nadprůměrná.

Výtvarná výchova

Z hlediska koncepčního pojetí výtvarné výchovy byly sledované hodiny značně rozdílné.

V nižších ročnících reagovala zvolená výtvarná tematika na aktuální společenské dění. Žáci byli vhodně motivováni, využity byly mezipředmětové vztahy, vyučující cíleně rozvíjely a upevňovaly výtvarné dovednosti a návyky žáků. Pozornost věnovaly práci s barvou a jejímu výtvarně-technickému využití vzhledem ke zvolenému tématu, se žáky individuálně pracovaly.

Ve vyšším ročníku byl žákům ponechán prostor pro spontánní výtvarné vyjádření a emocionální prožití. Výtvarná výchova byla obsahově integrována s praktickými činnostmi a umožňovala tak žákům pestrý výběr výtvarných technik. Individuální volbou výtvarné techniky a výtvarného tématu (převaha přírodních prvků) vytvářeli někteří žáci výtvarné práce k výzdobě prostoru vestibulu školy. V hodině vládla tvůrčí pracovní atmosféra s přirozenou komunikací žáků a vyučujícího.

Celkově je kvalita vyučování výtvarné výchovy ve sledovaných hodinách hodnocena jako spíše nadprůměrná.

Anglický jazyk

Sledovaná výuka anglického jazyka byla vedena vyučující bez odborné a pedagogické způsobilosti, v současnosti studující FF UK.

Hodina byla promyšleně strukturovaná. Výuka byla vedena částečně cizojazyčně, přiměřeně schopnostem žáků. Zvolené metody práce žákům umožňovaly frontální konverzaci i ve dvojicích. Žáci se učili přirozeně reagovat na běžné situace vzhledem k osvojené slovní zásobě, funkčně pracovali s textem a ilustrací v učebnici. Výuka postrádala didaktickou názornost, důkladnější audioorální procvičení jazykových jevů s využitím audionahrávek textů v interpretaci rodilých mluvčích (píseň). Dílčí didaktické a metodické nedostatky vyplývají z krátké pedagogické praxe a nezkušenosti vyučující.

Žáci se učili se zájmem a byli zvědaví. Pro vzájemnou komunikaci žáků a vyučující byl příznačný spíše kamarádský přístup.

Sledovaná hodina anglického jazyka je hodnocena jako průměrná.

Německý jazyk

Výuka německého jazyka v 5. ročníku je organizačně vnitřně diferencovaná na 2 oddělení dle schopností žáků. Tomu odpovídá i volba organizačních forem, metod práce a rozsah probíraného učiva vzhledem ke schopnostem žáků a jejich individuálním rozdílům.

Sledovaná výuka byla vedena odborně erudovanou vyučující s dlouholetou pedagogickou praxí. Struktura hodiny byla metodicky a didakticky promyšlená na vysoké odborné úrovni. Příznačná byla systematičnost a logická návaznost jednotlivých vyučovacích činností, jasný projev učitelky a promyšlená individuální zpětná vazba. Vyučující uplatňovala diferencovaný přístup k žákům, vedla je k sebekontrolě, vhodně formulovanými otázkami vytvářena žákům prostor pro logické vyvození učiva. Vzhledem k individuálním schopnostem žáků volila formu cizojazyčné komunikace.

Písemnosti žáků jsou průběžně vyučující kontrolovány a motivačně hodnoceny.

Sledovaná hodina německého jazyka je hodnocena jako nadprůměrná.

6 Hodnocení z hlediska výsledků vyučování

Jednou z forem hodnocení výsledků vyučování jsou školou realizované písemné práce žáků, jejichž hodnocení vychází ze stanovených kritérií (%). Zadání, vyhodnocení a následné využití je v kompetenci vyučujících.

Úspěšní jsou žáci v přijímacím řízení na střední školy, zejména žáci 2. ročníku v umístění na ZŠ s rozšířenou výukou cizích jazyků. V rámci rozvrhu hodin 1. ročníku vytváří škola podmínky pro účast žáků ve výuce anglického jazyka prostřednictvím soukromé jazykové firmy.

Ve škole je integrováno 25 žáků se specifickými poruchami učení, kteří mají vypracovány individuální vzdělávací programy. Slovní hodnocení není využíváno.

V oblasti rozvoje osobnosti žáka, jeho hodnotových postojů a prevence negativních jevů považuje škola za prioritu organizování a vytváření podmínek pro mimoškolní aktivity žáků a vytváření pocitu sounáležitosti se školou (pořádání školní akademie). Žáci školy mají možnost bezplatně navštěvovat 8 zájmových útvarů různého zaměření, v odpoledních hodinách školní hřiště. Účastní se seminářů, přednášek a soutěží, týkajících se prevence

zneužívání drog, či problémů spojených s xenofobií a rasismem. Tato problematika je rovněž aktuálně zařazována v přírodovědných, humanitních či výchovných předmětech. Žádný z těchto negativních projevů chování nebyl na škole konkrétně zaznamenán. V případě potřeby má žák možnost své názory či problémy sdělit prostřednictvím "schránky naděje".

V průběhu inspekce byli žáci vstřícní, komunikativní, ve většině vyučovacích hodin projevovali rutinní návyky, znalosti, dovednosti a kompetence na velmi dobré úrovni, akceptovali pravidla vzájemného soužití a komunikace.

Výsledky vyučování lze vzhledem k sociokulturnímu prostředí školy a standardnímu charakteru školy poskytující vzdělání široké populaci dětí hodnotit jako spíše nadprůměrné.

ZÁVĚRY

Základní škole se vzhledem ke stávající právní formě - zálohová organizace (škola bez právní subjektivity) daří vytvářet velmi dobré materiálně technické podmínky k výuce. V tomto směru usiluje o koncepční profilaci školy s tzv. vnitřní diferenciací výuky s možností účelnějšího využívání stávající kapacity školy a jejího materiálně technického zázemí. Zejména se jedná o využití počítačové techniky ve výuce a aktivní práci žáků s informacemi. Materiálně technické podmínky jsou vzhledem ke koncepčním záměrům školy nadprůměrné.

Škola vytváří pro žáky velmi dobré psychohygienické podmínky účelným využíváním materiálně technického zázemí, svým estetickým prostředím a vzornou péčí o čistotu. Psychohygienické podmínky jsou spíše nadprůměrné.

V současné době není personální zajištění výuky na I. stupni školy vzhledem k dlouhodobé nemocnosti vyučujících stabilizované. Tuto situaci se snaží vedení školy řešit dlouhodobými zástupy. Kladem je využívání odbornosti vyučujících II. stupně na I. stupni školy a počet vyučujících - mužů. Personální podmínky na I. stupni ZŠ jsou spíše nadprůměrné.

Kvalita vyučování v hospitovaných vyučovacích hodinách byla nadprůměrná (německý jazyk, výtvarná výchova) až průměrná (matematika, anglický jazyk).

Z hlediska výsledků vyučování lze školu vzhledem k úspěšnosti žáků v přijímacím řízení na školu s rozšířenou výukou cizích jazyků a relativně vyrovnanému klimatu školy hodnotit jako spíše nadprůměrnou.

Celkově jsou podmínky a průběh vzdělávání ve vybraných oblastech školy hodnoceny jako spíše nadprůměrné.

Pro výkon inspekce byly vytvořeny velmi dobré podmínky.

razítko

Podpis inspektorky:

Dana Hanzelková v.r.

V Praze dne 17. května 1999

Přílohy: ---

Inspekční zprávu jsem převzal dne 20. května 1999

razítko

Podpis ředitele školy Mgr. Jaroslav Šťastný v.r.

Dle § 19 odst. 8 zákona č. 564(1990) Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Na vědomí

Adresát	Datum odeslání zprávy	Čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel:Městská část Praha 5	1999-06-15	010 32/99-2084
Školský úřad:Praha 5	1999-06-15	010 31/99-2084
Rada školy: není zřízena	----	----

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. ČŠI	Text
----	----	-----